

**OLIMPIADA
UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ
pentru elevii din mediul rural
Etapa județeană
24.02.2018
Clasa a VII-a**

Citește cu atenție textele următoare, apoi scrie răspunsul la fiecare dintre cerințele date.

Partea I (20 de puncte)

În liniștea desăvârșită a casei se auziră scările scârțâind sub pașii cumpăniți ai unui om greoi și nezoșit și, după vreo douăzeci de scârțâituri, însoțite de suspine și mormăieli, kir Iacomachi se ivi în ușă, cu papuci de atlas verzui, ridicați de vârf, cu giubeaua de duminică, neagră, bătută cu fir gălbui și împodobită pe margini cu blană de samur, cu tichie albastră în cap, cu un șirag de mătăanii¹ într-o mână, iar în alta cu ciubucul² lung, de abanos, pe care Anton Lupan îl cunoștea de rândul trecut.

— Să mă ierți, kir Iacomachi, dacă ți-am stricat tabietul, începu acesta, uitându-se la ciubuc și la mătăanii. Cred că mă mai ții minte. Am fost la dumneata în noiembrie, anul trecut. Nu cumva s-a auzit ceva, între timp, despre Pierre Vaillant sau despre corabia lui?

Kir Iacomachi se uită la el mirat, sau poate chiar altfel, cum te uiți la un nebun, apoi ridică brațele spre cer, cu mătăanii și cu ciubuc, în timp ce mustățile stufoase i se zburleau pe obrazul plin, bine bărbierit, trădând sâcâiala pe care altminteri stăpânul lor și-o ascundea, ca omul obișnuit prin negustorie să fie răbdător și bine crescut, adică politicoș, după un cuvânt tras din limba lui.

— Țe mai vrei dumneata să aflî despre un barcazu care a pieritu acum ținți ani, pe timpul de război? Pune-i cruce, cum i-am pus și eu! Negustorul trase din raft un catastif vechi, îl deschise într-un anumit loc și bătu cu dosul palmei în foaia îngălbenită de timp.

— Uite-aiți! zise, citind în catastif. Marfă pornită de la Stambul, la trei aprilie o mie optu sute saptezeți și șapte... Măslina, untdelemn, orezu, cafea, portocale, limonia — șapte vagoane ... Noroc că n-a fostu plătită, altfel mă ruinamu!... Și arătând cele două linii încrucișate, trase peste lista mărfurilor neprimite, kir Iacomachi încheie, ridicând încă o dată ciubucul și mătăniile spre cer.

— Pune-i cruce, frațicule, cum i-am pus și eu!

Anton Lupan nu se aștepta la o altă veste, totuși nu i se părea la fel de ușor să pună cruce peste viața unui om, cum punea kir Iacomachi pe lista celor șapte vagoane cu mărfuri scufundate undeva în Marea Neagră sau aruncate pe cine știe ce țarm al ei.

(Radu Tudoran, *Toate pânzele sus*)

¹ mătănie, mătăanii, subst. – șirag de măgele

² ciubuc, ciubuce, ciubucuri, subst. – pipă

1. Menționează două reacții ale lui Kir Iacomachi, prezentate în text. **4p.**
2. Notează, pe foaia de concurs, litera în dreptul căreia se află varianta corectă de răspuns. **4p.**
 - a) *Mustățile stufoase i se zburleau pe obrazul plin, bine bărbierit.*
 - b) *Anton Lupan aflase ce s-a întâmplat cu Pierre Vaillant și corabia lui.*
 - c) *Kir Iacomachi se uită la el speriat, sau poate chiar îngrozit, cum te uiți la un nebun.*
 - d) *Negustorul luă din raft un catastif și bătu cu palma foile albe scrise cu cerneală.*

3. Aranjează propozițiile următoare în ordinea apariției lor în fragment. **4p.**
a. *Noroc că n-a fostu plătită, altfel mă ruinam!*
b. *Anton Lupan îl cunoștea din luna noiembrie a anului trecut.*
c. *Corabia lui Pierre Vaillant a dispărut cu cinci ani în urmă, în vreme de război.*
d. *Kir Iacomachi veni agale, suspinând și mormăind.*
4. Precizează când a plecat de la Istanbul corabia încărcată cu mărfuri. **4p.**
5. Scrie un text de 30 – 50 de cuvinte, în care să descrii un port. **4p.**

Partea a II-a (20 de puncte)

Pânzarul Moldovenesc a fost construit, în numai patru luni, după două machete expuse la Muzeul Marinei din Constanța, la rândul lor construite după descrierile cronicarilor și stampele vremii, fiind lansat la apa pe 4 iulie 2004, în cadrul manifestărilor prilejuite de aniversarea "Anului Ștefanian". Pânzarul are o lungime de 18 metri și lățimea de 4 metri, scheletul corabiei este construit din lemn de stejar, învelișul corpului din lemn de pin, iar puntea a fost captușită din lemn de tec. Pânzarul Moldovenesc este dotat și cu un motor de 70 CP, în proiectul inițial fiind prevăzute și o instalație de navigație prin satelit, precum și o serie de alte instalații moderne de guvernare a navei, care să faciliteze efectuarea unei croaziere până în Mediterana, în Malta și la Gibraltar, până unde navigau în urmă cu 500 de ani pânzarele din flota Moldovei.

Căpitanul echipajului care va naviga cu nava în această primă croazieră este Mihai Mihail, patronul firmei care a construit Pânzarul Moldovenesc, SC Spat SA Galați. "Vrem să creăm o nouă imagine României prin introducerea în circuitul turistic a Pânzarului Moldovenesc. Vom merge în aval pe Dunăre, iar de la Tulcea o vom lua pe brațul Sfântu Gheorghe. Vrem să ne facem simțită prezența și la Festivalul de Film Anonimus, unde sper să fim prezenți la Gala Finală, după care vom ieși în Marea Neagră, cu punctul terminus rada portului Tomis", a declarat Mihai Mihail. La cârma corabiei se va afla fostul campion național de yahting Mihai Stănescu, care a spus că această primă croazieră cu un costier maritim românesc reprezintă o provocare, dar și un act de mare curaj.

Această primă croazieră a navei are loc, cu o întârziere de aproape un an de zile, din cauză că schimbările politice de anul trecut au blocat desfășurarea proiectului. La începutul mandatului, noua conducere a Consiliului Județean refuzase chiar să achite firmei constructoare cele șase miliarde pentru construirea pânzarului. Apoi, a urmat un an de zile în care pe catargele pânzarului s-au aflat doar pânze de păianjen, după ce a fost "uitat" în magazia de pește a fostei fabrici de conserve de la Galați. Problema este că autoritățile nu prea știu la ce ar putea fi folosit. Vicepreședintele Consiliului Județean Galați, Mircea Toader, declara recent că pânzarul ar putea fi tras pe uscat și amplasat la "Lapidariumul" de lângă Muzeul de Istorie. Atunci când a fost construit, inițiativa a fost justificată de două proiecte: o croazieră pe Mediterana, până la Gibraltar, pentru a se demonstra înscrierile din cronicile vremii, că acest tip de corabie moldovenească naviga pâna în Mediterana, dar și dezvoltarea unui program de croaziere turistice pe Dunăre, Prut și Siret, care să constituie un argument în plus pentru introducerea Galațiului în programul croazierelor internaționale pe Dunăre. („Panzarul Moldovenesc a plecat în prima croaziera pe Dunăre și Marea Neagră”, în „România liberă”, 22 august, 2005)

1. Transcrie două secvențe care indică dimensiunile pasarelei pietonale din Marea Neagră. **4p.**
2. Identifică, în textul dat, numele căpitanului aflat la cârma corabiei, în prima croazieră. **4p.**

3. Transcrie, pe foaia de concurs, litera în dreptul căreia este menționată varianta care conține informația corectă, conform textului dat: **4p.**

a. *Mihai Stănescu a afirmat că prin introducerea în circuitul turistic a Pânzarului Moldovenesc se dorește crearea unei noi imagini a României.*

b. *Pânzarul Moldovenesc este dotat cu un motor de 70 CP, iar proiectul inițial prevedea o instalație de navigare prin satelit și alte instalații moderne de navigare a navei.*

c. *Pânzarul a fost amplasat pe „Lapidariumul” de lângă Muzeul de Istorie și expus vizitatorilor.*

d. *Pânzarul Moldovenesc a realizat croaziere turistice pe Dunăre, Prut și Siret.*

4. Explică, într-un enunț, de ce pânzarul a fost abandonat în magazia unei fabrici de conserve din Galați.. **4p.**

5. Prezintă, într-un text de 30-40 de cuvinte, importanța valorificării resurselor turistice maritime și fluviale. **4p.**

Partea a III-a (50 de puncte)

1. Numește un element comun celor două texte-suport. **5p.**

2. Notează, din primul text, ce cantitate de mărfuri a fost încărcată în corabia lui Pierre Vaillant. **5p.**

3. Precizează motivul pentru care, în primul text dat, Anton Lupan îl vizitează pe Kir Iacomachi. **5p.**

4. Scrie un text de 5 – 10 rânduri în care să prezinți programul unei zile într-o croazieră pe Dunăre, așa cum ți-l imaginezi tu. **5p.**

5. Prezintă, în 10 – 15 rânduri, o întâmplare neașteptată dintr-o călătorie, urmând exemplul oferit în primul text citat. **15p.**

6. Redactează, în 15 – 20 de rânduri, o descriere de tip portret a unui căpitan de corabie. **15p.**

Notă!

În cazul ultimilor doi itemi, la evaluarea răspunsurilor, se vor avea în vedere:

- corectitudinea textului, succesiunea logică a ideilor; **2p.**
- respectarea părților unei compuneri; **2p.**
- proprietatea termenilor, bogăția și expresivitatea vocabularului; **2p.**
- ortografia; **2p.**
- punctuația. **2p.**

Timpul de lucru: 2 ore

Toate subiectele sunt obligatorii.

Se acordă 10 puncte din oficiu.